

Z apostazją
Kościołowi
nie do twarzy

Polska
zbrodnia
stanu

Prekariuszki
wszystkich
zawodów

Łódzkie
dziadostwo
patrzy na Detroit

PRZE KROJ

NR 14 (3483) / 2 KWIETNIA 2012 / CENA 3,99 zł

WWW.PRZEKROJ.PL

w tym 8% VAT

Kościół kłopotliwy

INDICES
371424

ISSN 0033-2488

9 770033 248205

14 >

ROYALMENU

DOSTAWA JEDZENIA DO DOMU I BIURA
WINO I JEDZENIE Z PONAD 50. NAJLEPSZYCH
RESTAURACJI W WARSZAWIE

Z
M
N

dziki ryż

izumi sushi

Gwiazdeczka

PIĘKNA
BISTRO

Sweet Home
pâtisserie & café

el Greco

nu
nu
nu

i wiele innych...

(22) 244 21 21

Kup książkę

royalmenu.pl

PRZEKROJ

Założył w roku 1945
w Krakowie redaktor
Marian Eile

O czym krzyczą skłoty

Protesty społeczne mają to do siebie, że zawsze zaskakują władzę. Władza jest przekonana, że ponieważ jest władzą, to wie. Umie. Panuje nad sytuacją, nad problemami. I nagle pojawia się ktoś, grupa ktosów i ktosiek, którzy i które mówią swoim głosem, mówią inne rzeczy, poruszają nowe sprawy, rzucają odmienne światło. I władza jest zdezorientowana. Oglądaliśmy to przy ACTA. Pełne zaskoczenie, całkowita odporność. Do czasu. Potem przyszło opamiętanie, czyli wysłuchanie racji protestujących. Zmiana postawy.

Podobnie jest z protestami wokół pacyfikowanych skłotów. Czy Elba zostanie, czy nie, zobaczymy. Ale trwają rozmowy władz dzielnicy, trwają rozmowy właściciela budynku ze skłotersami. Zmiana.

Podobnie w kwestii nowej przestrzeni zwanej Przychodnią. Zaczęło się fatalnie – od interwencji policji na wezwanie urzędników zgn, skończyło się na zaproszeniu do rozmów przedstawicieli kolektywu Przychodnia przez wiceprezydenta Warszawy. Rozmowy się zaczęły. Tylko naburmuszony burmistrz Śródmieścia siedział jak na mękach. On, jako zagorzały korwinista, lubi dzielnicę bogatą, wyłuszczoną, wygarniturowaną, wysushinowaną, elegancką i drogą. Nie lubi zbędnych ubogich.

A spór o skłoty nie jest sporem li tylko o miejsce dla alternatywnych działań i środowisk. To fundamentalny spór o kształt polityki, o realność decyzji miejskich, o wizję rozwoju takiego miasta jak Warszawa. To powrót podstawowych pytań politycznych. O sprawiedliwość. O wolność. O wspólnotę. O kształt przyszłości. Władze Warszawy wykonały gest otwarcia. Należy to docenić. Najważniejsze dla miasta pytania postawiły niepokorne środowiska, niezauważalne, niewidzialne. Nie pytają o własny interes. Pytają o dobro wspólne, jakim jest miasto w xxi w. Miasto to nie firma. Rozmawiajcie i zmieniajcie.

ROMAN KURKIEWICZ

NIE PISZEMY O TYM...

... że córka zamordowanej w niewyjaśnionych okolicznościach warszawskiej działaczki ruchu lokatorskiego Jolanty Brzeskiej została pozwana do spłaty długu mamy wobec właścicieli odzyskanej kamienicy, którzy szykanowali Brzeską. Sprawę odroczone. Pozywający nie raczyli się pojawić w sądzie.

... że Zbigniewowi Siemiątkowskiemu, byłemu szefowi Agencji Wywiadu, politykowi sld, postawiono już 10 stycznia zarzuty związane z istnieniem tajnego więzienia CIA w Polsce, gdzie przetrzymywano i torturowano podejrzanych o terroryzm. Cała polska klasa polityczna idzie w tej sprawie w zapar-

te. A powinna iść siedzieć lub sobie po prostu odejść.

... co w Parlamencie Europejskim wygadywał Jarosław Kaczyński o „zamachu” smoleńskim. Wszak zbliża się druga rocznica.

... że Marek Belka, prezes Narodowego Banku Polskiego, w wywiadzie dla dziennika „Financial Times Deutschland” zaproponował Grecji wprowadzenie drugiej lokalnej waluty. Bo pierwszy zrobił to Bartek Kozek w „Przekroju”.

... że jest nowa ustawa o weteranach. I że ministerstwo przygotowuje odwrót naszych oddziałów z Afganistanu.

... że w zeszłym tygodniu prześleliśmy Kanał Augustowski w miejsce Kanału Ostródzko-Elbląskiego, pisząc o radnych Ostródy, którzy dla „własnego” kanału kupili za szerokie statki, które na do-datek toną. Przepraszamy Kanał Augustowski.

... o nowym, senackim projekcie ustawy o prawie prasowym, w myśl którego jedynymi treściami będą sprostowania do wszystkich, co się ukaże, do momentu, kiedy będzie się ukazywać coś, co nie jest jeszcze sprostowaniem. Potem będą sprostowania do sprostowań sprostowań. Trzeba wreszcie rozwiązać ten Senat. Bo sprostować się tego nie da.

MAREK RACZKOWSKI

LAST MINUTE KRZYSZTOF PŁYTA

O UJAWNIENIU TAJNYCH WIĘZIEŃ NA MAZURACH:
ŻE TAM SĄ MAMRY, WIEDZIELI WSZYSCY.

S P I S T R E Ś C I

PRZED WSZYSTKIM

- 8 **Polski papież krytyk się nie boi.** Czy wywiady Piotra Szumlewicza są zbyt krytyczne wobec Jana Pawła II, żeby wzbudzić krytyczną debatę? Czy taka debata jest w ogóle możliwa? O tym w kolejnej Kłótni Przekroju
- 13 **O zbawianych skutkach słuchania Radia Maryja** przekonuje Hubert Klimko-Dobrzański
- 14 **Kościół myśli o swoich członkach jako o czymś, co jest jego własnością i ma się słuchać.** Czy sakramenty to nieusuwalne piętno zastanawia się Tadeusz Bartoś
- 16 **Ekskomunikujcie nas natychmiast!** – domagają się uczestnicy zbiorowej apostazji. Chcą wystąpić z Kościoła na własnych warunkach, bo nie czują się petentami. Relacja Andrzeja Ficowskiego
- 18 **Kogo i przed czym tak naprawdę chronią przepisy o ochronie uczuć religijnych** zastanawia się w felietonie Marcin Orliński
- 19 **Anna Grodzka wyjaśnia, dlaczego broni Telewizji Trwam** w felietonie z drugiej strony lustra
- 20 **Czy coś łączy fanki Kasi Tusk z wielbicielek Kazi Szczuki?** Z artykułem Wojciecha Orlińskiego polemizują Aleksandra Bilewicz i Julia Kubisa
- 23 **O bezszelustnych reformach rządu** pisze Adam Ostolski
- 24 **Co dalej ze skłótem Przychodnia,** który działa od kilku dni, a już zdołał wywołać zamieszki uliczne i skłonić władze Warszawy do podjęcia negocjacji? Zastanawia się Krzysztof Pacewicz
- 26 **Z byłem europarlamentarzystą, senatorem PO Józefem Piniorem, od lat próbującym wyjaśnić sprawę tajnych więzień CIA w Polsce,** rozmawia Stefan Zgliczyński
- 27 **Zebek robi się podejrzanie miły** – donosi w swoim felietonie Tomasz Piątek

CYWILIZACJA OD ŚRODKA

- 28 **Doktor Ancel Keys przez rok głodził i uważnie obserwował 36 ochotników.** Co z tego wynikało, zastanawia się Tomasz Borejza
- 31 **Po co zebrom paski?** Na pytania odpowiada Joanna Omorska

KONIEC Z KULTURĄ

- 32 **Fragmenty „Nic do gadania”** – książki Gerarda Mannixa Flynna poświęconej przemocy seksualnej w irlandzkich szkołach i poprawczakach – przedstawia Jankowicz
- 36 **Polskie kino na obecność religii we współczesnym świecie wydaje się głuche** – diagnozuje Marmurek
- 38 **O proteście środowiska teatralnego** pisze Mrozek
- 40 **O projekcie „After the Factory”** i nie tylko opowiada Jarkowicz
- 43 **Hanna Gill-Piątek przeżyła dzień głupich poczuć.** Felieton Zielonym okiem

RECENZJE

- 44 **Książki:** Mościcki analizuje „Wojnę powietrzną i literaturę” Sebald
- 46 **Muzyka:** Skolimowski podróżuje z Kapelą Ze Wsi Warszawa
- 47 **Komiks:** Tomczuk obnaża perwersję Kaczora Donalda po lekturze książki Ruska
- 48 **Film:** Żurawiecki rozzaczarowany „Czarnym oceanem” Hansel

ZAWSZE W PRZEKROJU

- 49 – 50 **Rozmaitości z krzyżówką** i Lewomyślnie Kurkiewicza
- 3, 4, 16, 26, 39, 49, 50 **Raczkowski**

MARK RACZKOWSKI

PRZEKROJ

ADRES REDAKCJI: ul. Prosta 51, 00-838 Warszawa, faks: 22 628 05 88, 22 463 00 00, 22 628 34 01 do 09, www.przekroj.pl, e-mail: doredakcji@przekroj.pl lub imie.nazwisko@przekroj.pl **REDAGUJE ZESPÓŁ:** Roman Kurkiewicz (redaktor naczelny), Aleksandra Bilewicz, Katarzyna Czarna, Weronika Kostyrko, Julia Kubisa, Jacek Tomczuk, Maria Świątek **ROZMAITOŚCI, KRZYŻÓWKI:** rozrywka@przekroj.pl, Marcin Pieszczyk, Kaliber 45 **PROJEKT GRAFICZNY:** Kasper Skirgajło-Krajewski **PRACOWNIA GRAFICZNA:** Andrzej Figatowski **FOTODYSCJA:** foto@przekroj.pl, Katarzyna Serek, Franciszek Mazur **KOREKTA:** Ling Brett **OBROBKA ZDJEĆ, PRZYGOTOWANIE DO DRUKU:** Bogumiła Kreczmańska, Bartosz Wójcik, Tomasz Kieras, Krzysztof Rzeszotek **STRONA INTERNETOWA I IPAD:** serwisypłatne@rp.pl, Cezary Niewiarowski, Renata Wróbel

GREMI
GRUPA

WYDAWCA: PRESSPUBLICA Sp. z o.o. ul. Prosta 51, 00-838 Warszawa **PROMOCJA I MARKETING:** promocja@przekroj.pl, Jakub Maszkowski, Milena Ostłowska **BIURO REKLAMY:** Presspublica Sp. z o.o. ul. Prosta 51, 00-838 Warszawa; faks: 22 628 05 88, 22 463 00 00; automatyczna centrala telefoniczna: 22 4630 + numer wewnętrzny; łączenie przez telefonistkę 22 628 34 01 do 09 **DYREKTOR DZIAŁU AGENCYJNEGO:** Filip Weichert – 22 463 01 88 reklamainfo@presspublica.pl druk: RR Donnelley.

PRENUMERATA TYGODNIKA „PRZEKROJ”

PRENUMERATA REDAKCYJNA Cena prenumeraty 2012 r.: roczna: 166,40 zł, półroczna: 83,20 zł, kwartalna: 41,60 zł
Zamówienie na prenumeratę należy składać: e-mailem: prenumerata@przekroj.pl lub faxem: 22 621 22 61. Dodatkowe informacje pod nr. tel. 800 120 195
PRENUMERATA KOLPORTERSKA oddziały Ruch SA, www.prenumerata.ruch.com.pl, urzędy pocztowe
PRENUMERATA e-WYDANIA www.egazety.pl
PRENUMERATA ZAGRANICZNA Ruch SA www.ruch.pol.pl; 22 693 67 75, 22 693 67 82, 22 693 67 18

DOSTĘP NA STRONĘ WWW I WERSJĘ NA IPADA

Cena abonamentu na iPada i w Internecie: tygodniowy – 3,69 zł, kwartalny – 30,75 zł; roczny (z rabatem 30 proc.) – 99 zł. Do wykupienia na www.przekroj.pl oraz w App Store. Informacje: wsparcie@przekroj.pl

Okładka:
Baltina
Bruszevska

Artykułów niezamówionych nie zwracamy. Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian i skrótów w nadesłanych artykułach i listach.

wszystkie chwyt
dozwolone

Wysoka jakość... to umie. Rozrywkowy... taki jest.

HP Pavilion dv6-6120sw

Z procesorem Intel® Core™ i3-2310M

2199,-

Everybody On

więcej modeli HP w sklepie internetowym SFERIS.PL

Ultrabook, Celeron, Celeron Inside, Core Inside, Intel, Intel Logo, Intel Atom, Intel Atom Inside, Intel Core, Intel Inside, Intel Inside Logo, Intel vPro, Itanium, Itanium Inside, Pentium, Pentium Inside, vPro Inside, Xeon, and Xeon Inside are trademarks of Intel Corporation in the U.S. and/or other countries. For more information about the Intel processor feature rating, please refer to www.intel.com/go/rating.

Kup książkę

Podana cena zawiera podatek VAT. Niniejsza reklama nie jest ofertą w rozumieniu Kodeksu Cywilnego, podana cena może ulec zmianie. Sferis Sp. z o.o. zastrzega sobie prawo do błędów w druku. Oferta ważna do wyczerpania zapasów. Szczegóły w salonach Sferis.